N°. 285. 18[illegible]

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

DINGSDAG 25 APRIL.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . » 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 30, Ned. Cour.

Berigt aan HH. Uitgevers van boekwerken.

De Redactie van *de Grondwet* ontvangt dagelijks, ter beoordeeling, vele brochures en boekwerken. Zij bepaalt zich zelden tot eene bloote aankondiging; maar geeft in den regel, gelijk de groote Engelsche en Fransche dagbladen, eene gemotiveerde beoordeeling der haar toegezondene vlugschriften en boeken. Gelijk alle andere dagbladen moet zij evenwel aan de voorwaarde blijven vasthouden, dat slechts die geschriften worden *beoordeeld*, waarvan de uitgave, onder de rubriek *Advertentiën*, wordt aangekondigd.

Het sluiten der Koffijhuizen.

De Gemeentewet heeft aan den Gemeenteraad de bevoegdheid verleend tot het maken van verordeningen, die, *in het belang der openbare orde, zedelijkheid en gezondheid*, worden vereischt. Eene nuttige bepaling, zoo lang men zich wacht, om verordeningen te maken, die de bevordering van goede zeden ten doel hebben, omdat dwang tot de deugd, onder bedreiging van straf, teregt dwaas en ondoeltreffend wordt genoemd; maar eene gevaarlijke bepaling, wanneer de strekking zich openbaart, om ingewortelde gebreken of bestaande misbruiken op zoodanige wijze uit te roeijen, dat daardoor ongelegenheden voortspruiten voor anderen, die zich niet aan die misbruiken schuldig maken.

Wij ontkennen geenszins de moeijelijkheden, om een noodzakelijk kwaad onschadelijk te maken; — maar wat wij op stelligen toon durven beweren, is, dat elke daad van het openbaar gezag, die eene regeling bedoelt van hetgeen binnen'shuis kan plaats hebben, nimmer doel treft; integendeel reeds in zich zelve de zaden bevat, waaruit ontduiking en tegenstreving der gestelde regels moeten voortspruiten.

Die moeijelijkheden openbaren zich bij elke wettelijke regeling van het houden van openbare vertooningen, vermakelijkheden, huizen van ontucht, tapperijen, enz. Men verergert doorgaans door eene kleingeestige regeling de kwaal, die men tracht te stuiten en te genezen. Door gebod op gebod te stapelen, bemoeijelijkt men, noodeloos en op onregtvaardige wijs, ook hem, voor wien geen regel noodig was; en men wekt bovendien den trek tot het verbodene op.

Wij hebben het oog op de plaatselijke verordening, betrekkelijk koffijhuishouders, tappers, slijters en kroeghouders te 's Gravenhage, den dertienden April jl. afgekondigd.

Men wil het verblijf in huizen, waar men gelagen zet, beperken, zeker in het belang der openbare orde en zedelijkheid, door aan de houders dier huizen de verpligting op te leggen, die des middernachts te sluiten. Men zal dat doel niet bereiken.

Onder de bepaling van art. 1: »eenig huis, waar men gelagen zet«, zijn ook begrepen *de societeiten, de koffijkamers in schouwburgen en concertzalen, de huizen van openbare ontucht*. De verordening heeft deze niet uitgezonderd; of zal men in de uitvoering niet zoo stipt toezien, ten aanzien van *deze* inrigtingen? Met het oog op de huizen van ontucht, stelt men den weg open, om het kwaad, dat men bestrijden wil, op een meer onzedelijk gebied over te planten.

Bij de beraadslagingen in den Gemeenteraad is reeds gewezen op het ongerief, dat de verpligte sluiting te weeg brengt niet alleen voor vreemdelingen (dat zijn niet de bewoners van een ander Rijk, maar de ingezetenen uit naburige gemeenten); maar ook voor de bezoekers van [illegible]. Wij wijzen bijzonder op de bezoekers van de schouwburgen, die met de nachtdiligences vertrekken, [illegible] eigene rijtuigen zijn uitgespannen, wien het [illegible] is na twaalf ure het tijdstip der aankomst van [illegible]ences af te wachten, of vóór hun vertrek in het huis, waar zij afgestapt zijn, eenige verversching te gebruiken. Met juistheid werd opgemerkt: »Geen societeit of koffijhuis is hier, waar niet na 12 ure bezoekers zijn. Het is eene inrigting van ons geheel dagelijksch leven. Het is in de residentie bijna eene noodzakelijkheid, dat men na 12 ure nog ergens zal kunnen [illegible] wanneer bijv. de laatste spoortrein niet op zijn tijd aankomt, en men zich naar een koffijhuis begeeft, dan zullen de menschen na 12 ure op straat moeten blijven.«

Wat wij evenwel bijzonder moeten laten uitkomen, is, dat de commissie, die de verordening ontwierp en voorstelde, die bezwaren gereedelijk heeft erkend en zich onvermogend gevoelde, om hetgeen daartegen is aangevoerd, te bestrijden. De Burgemeester erkende, dat de vroegere keur vrij goed werkte en er maar zeer weinig gebeurde, dat aanstoot gaf. Het is hier dus volkomen waar: la forme emporte le fonds. Men had privilegiën willen toestaan aan koffijhuizen, namelijk, de toelating, om later open te houden, op speciale autorisatie. Men mogt niet ontkennen, dat die uitzonderingen in de practijk goed werkten; maar toch, om aan de aanmerkingen betrekkelijk *den vorm* te voldoen, heeft men de uitzonderingen opgeofferd, aan den eisch van eene ministeriële aanschrijving.

Eene ministeriële aanschrijving van het vorig ministerie uitgegaan? Men *scheen* in dien waan te zijn; doch op de gedane vraag tot inlichting bleek het, dat de aanschrijving niet dagteekende van eene vorige orde van zaken. Wij zien daarin een uitstekend blijk van den invloed, dien de aankondiging van eene *tegenovergestelde* rigting ook op den gemeenteraad onzer residentie schijnt uit te oefenen; want, in plaats van de aanschrijving te toetsen aan de wet of het algemeen belang, scheen de inlichting, dat zij van de tegenovergestelde rigting afkomstig was, voldoende, om aan hare deugdelijkheid niet meer te twijfelen. Dat schijnt nu het ware landskinderlijk geloof te zijn.

Wij kennen die aanschrijving niet, evenmin als de beweegredenen tot het verbod; maar wij vragen: is het gebod van sluiting der *koffijhuizen* op een bepaald uur noodzakelijk, in het belang der openbare orde en zedelijkheid? Wij betwijfelen het. Wie heeft ooit vernomen, dat er in *koffijhuizen* in de residentie tooneelen waren voorgevallen, strijdig met het belang der openbare orde of met de zedelijkheid? Wij zijn het dan ook volkomen eens met *de Gemeentestem*, dat *koffijhuizen* niet hadden behooren gelijk gesteld te worden met *tapperijen*, die men alleen binnentreedt *om te drinken*, waar ook dikwerf ergerlijke tooneelen voorvallen; terwijl *het koffijhuis* is eene plaats van gezellig verkeer voor den fatsoenlijken stand en voor den vreemden bezoeker der residentie, en die geene leden van societeiten zijn. Eene beperking van den toegang tot de tapperijen achten wij noodzakelijk in het belang der openbare orde en zedelijkheid; de beperking tot den toegang van koffijhuizen beschouwen wij, onbeschroomd, als eene ongeoorloofde verkorting van de persoonlijke vrijheid der burgers, in tegenstelling van andere burgers, die zouden verkiezen geheele nachten in societeiten door te brengen.

Wat de toepassing der verordening op de tapperijen betreft, voor enkelen, mag het verbod van langer verblijf een middel zijn, om van buitensporigheden te worden teruggehouden; voor de meesten, die een gezet misbruik van tapperijen maken, baat dat verbod niet. Wij vragen nu zelfs, of de verlenging van het tijdstip der sluiting tot 12 ure niet nog meer nadeel berokkenen zal, dan de vroegere bepaling, dat zij ten elf ure moesten gesloten hebben? Wat geen kwaad heeft gesticht, wordt nu tegengegaan; en de bron van velerlei kwaad is daarentegen ruimer opengesteld!

Bovendien, door dergelijke preventieve maatregelen wordt de neiging tot onzedelijkheid en uitspatting niet beteugeld, zoo al in den aard van onze plaatselijke verordeningen daartoe eene strekking werd gevonden. Dat is het werk van de godsdienst; van binnen [illegible] buiten, maar nimmer op hoog bevel van den [illegible] arm ontstaat zedelijke verbetering. Wij hebben het [illegible] malen uitgedrukt en herhalen het nog [illegible] alleen den Staat moet in de hand [illegible] krijgt de Burgemeester de physieke kracht, om de politie, ook over de tapperijen, met goed gevolg uit te oefenen. In den regel behoeven de bezoekers der koffijhuizen van de residentie geen toezigt der politie.

Men kan dus met grond vragen, welk nut heeft art. 2 en de verdere daarmede in verband staande voorschriften der verordening, nu zij strekt tot vervanging eener verordening, die aan koffijhuishouders een volkomen vrijheid verleende en voor de tapperijen het tijdstip der sluiting één uur vroeger bepaalde? Wij betreuren het *in het algemeen belang*, dat die verordening is ingevoerd; want *de koffijhuizen* worden in hun bestaan verkort; de schouwburgen zullen er onder lijden, daar de vreemdeling voortaan op straat kan blijven staan, tot dat de diligences vertrekken; de residentie zal daardoor den naam van ongastvrij verwerven, en al meer en meer zal men de eenige bronnen van bestaan verstoppen, die nog voor de residentie vloeijen. Het is, *uit dat oogpunt* beschouwd, dat er zelfs reden zijn kan, om hare schorsing van de Hooge Regering te verwachten.

Het dagblad *»Overijssel«* dat nu en dan eens zeer goede artikelen bevat, geeft eene schets van de revolutionnaire bewegingen der anti-revolutionnaire partij op het gebied van de Kerk, welke ons zeer getrouw voorkomt en die wij gaarne, omdat *»de Nederlander«* welligt *»Overijssel«* niet leest, aan onze lezers en dus ook aan het Utrechtsche blad mededeelen.

Dank zij de treurige inmening van de politiek in de zaken van Godsdienst, wat het ware karakter der Aprilberoering uitmaakt, heeft reeds *de Morgenster* moeten erkennen: *»De revolutie in de Hervormde Kerk is formeel georganiseerd. Zij zal ook nu haar orgaan hebben. Dat is het werk der anti-revolutionairen.«*

En erkent ook de Fakkel niet, dat zijne partij de dupe van GROEN c. s. in de bisschoppelijke kwestie geworden is? — het blad komt er reeds voor uit, dat het onverschillig is of DULLERT of VAN DER BRUGGHEN in de Tweede Kamer zit; weldra zal het misschien de kandidatuur van DULLERT, POORTMAN, BACHIENE, VAN ZUIJLEN, METMAN, HUGUENIN en ANEMAET voorstaan en eene verlichte Nederlandsche Protestantsche Kerk zal zich beter bevinden met zulke vertegenwoordigers dan met GROEN, en met de VRIENDEN en met de halfvrienden, die met ieder staatkundig togtje van kleur veranderen en met die versleten oudministers van vorigen tijd, tegen wier geusurpeerden naam van kunde geen grooter bewijs aan te voeren is, dan de ellendige toestand, waarin zij het vaderland gebragt hadden, en wier bedrijvig staatkundig tijdperk ons niets vertoonde dan finantiële verwarring, verwaarloozing van alle regeringsbeginselen, geheimhouding, sinecures en geldverspilling.

De revolutie in de Hervormde Kerk is formeel georganiseerd. Het is waar, helaas! al te waar; en zoo als altijd, heeft de zoogenaamde antirevolutie deze revolutie bewerkt. Toen de partij van GROEN nog klein in getal en zwak van krachten was, vond zij er een wapen in, om hierop te wijzen; toen heette het, dat zij een kleine kudde vormden van onschuldige lieden, die niets beoogden dan in ootmoed des harten en in stilte God op hunne wijze te vereeren; maar zoodra zij door een, met groote tatiek bestierde propaganda, onder alle standen der maatschappij hun klein troepje tot een magtig leger hebben doen aangroeijen, en deze propaganda met hare polijpenarmen een groot gedeelte der argelooze natie omstrengelt, nu moesten de lijders in de volksvertegenwoordiging als een afzonderlijke vriendenk[illegible]ting gaan nemen; en GROEN, die het beginsel van [illegible] vereiniteit vroeger bestreed, schroomde [illegible] Aprilberoering, de ijlende koorts, die [illegible] gejaagd had, als eene stemme des [illegible] dit niet, als het volk roept [illegible] heet het *revolutie*. Daarentegen [illegible] tegen het in de kerk in [illegible]; hij doet beroep van de [illegible] gemeenten te Amsterdam [illegible] het op eene [illegible] om het gepeupel tegen [illegible] Amsterdam heeft men onder [illegible] bedeelden tegen het beroep [illegible] teekenen. Het zijn nu niet meer [illegible] de Hoogleeraren van de Groninger school, [illegible] het volk voorgesteld worden, alsof zij het Protestantsche [illegible] zoeken te ondermijnen; nu zoekt de Groeniaansche factie door allerlei trekken duizende onderteekenaren op hatelijke petitiën te krijgen, om te bewijzen, dat het beroepen dier heeren predikanten, hoewel op eene wettige wijze en door de bevoegde magt in de Kerk geschied, toch strijdt met den wil van de

meerderheid in de gemeenten. Waarlijk GROEN is grooter voorstander van de leer der volkssouvereiniteit dan ZYLKER. Wij durven voorspellen, dat er velen geen enkel beroep van eenen predikant meer zal geschieden, zonder dat eene fractie der gemeente in verzet komt; want hoe kan dit anders, nu men alle man aan het theologiseren helpt, en schippers en schoenmakers hun oordeel vellen over de diepste verborgenheden in de Openbaring, waarin de Engelen begeerig zijn om in te zien? hoe kan het anders, nu men den onwetenden hoop weer schrik aanjaagt door beschuldiging van arrianisme, socianisme, pelagianisme en wat klanken en leuzen meer, waarmede men altijd de kerk beroerd heeft, en die het menschdom op stroomen bloeds te staan zijn gekomen. Zal ook uit deze revolutionaire bewerking van de Kerk nog niet eens bloedstorting voortkomen? wat God verhoede! maar God verhoedt niet, wat een verdwaasd volk zich zelf moedwillig op den hals haalt. Hoe zullen dan GROEN en *de vrienden* in den Gerichte kunnen bestaan? Volstrekt geen nood! De verdediger en bewonderaar van den Koningsmoordenaar CROMWELL zal in de oude profeten texten genoeg ter verdediging kunnen vinden en op het voorbeeld van de slagting der Baälspriesters wijzen. Vroeger heeft GROEN de afzetting van de Groninger Hoogleeraren gevorderd, thans heeft reeds een der *vrienden*, de heer VAN DER BRUGGHEN, in de volksvertegenwoordiging tot verbazing van wie het hoorden, zijn verlangen aan de regering te kennen gegeven, dat aan Dominé BEETS de leerstoel in de godgeleerdheid te Utrecht mogt worden opgedragen. Het prerogatief van den Kroon scheen hem eensklaps vergeten te zijn.

De benoeming van Dominé TER HAAR tot hoogleeraar is hun een gruwel in 't oog, hoewel die man, zoo als men weet, toch wel iets mogt hebben voor het Amsterd. politico-theologisch spektakel, dat hij heeft helpen organiseren, ofschoon wij erkennen, dat een Hoogleeraars-ambt als douceur daarvoor wel wat kras was ten opzigte van een man, die zich in de geleerde wereld geen den minsten naam verworven had. De eischen van de Groeniaansche factie worden dagelijks meer stout, driest, onbeteugeld; nog één stap, en de Koning moet of de benoeming van Hoogleeraren in de godgeleerdheid en de bekrachtiging van beroepen der predikanten aan de Groeniaansche censuur onderwerpen, of het geëerbiedigd Hoofd van den staat loopt gevaar voor arriaan, socinïaan of pelagiaan uitgemaakt te worden, en dan zal het heeten: dat men Gode meer gehoorzamen moet, dan den mensch. Inmiddels gaat die partij voort met het volk te leeren, dat alleen de Bijbel het rigtsnoer voor de godsdienst is, maar in welke stelling de beschuldiging ligt opgesloten, dat de andere gezindten dien zouden verwerpen, terwijl zij zelve den Bijbel ondergeschikt maakt aan de menschelijke wijsheid in de formulieren vervat, welke in tijden opgemaakt zijn, die door hevige staatkundige hartstogten beroerd werden, waarbij men nog minder dan op de kerkvergadering te Constans tegenbewijs, zelfs geene tegenspraak wilde toelaten, opgemaakt in dagen toen de kennis aan de grondtalen onzer heilige geschriften en aan de Oostersche oudheidkunde nog zoo ver niet gevorderd was, dan in onzen tijd.

Buitenland.

ENGELAND.

Het lot van de stoomboot *de City of Glasgow* boezemt te Londen bezorgdheid in. De boot *the Franklin* te Southampton aangekomen, deelt geen berigt van eerstgemelde boot mede. De *City of Glasgow* was den 1sten Maart jl. van Liverpool vertrokken, aan boord hebbende 405 personen, bestaande uit 75 man scheepsvolk, 50 passagiers van de kajuit en 280 passagiers voor de andere klasse. Zij had eene aanzienlijke voorraad levensmiddelen enz. aan boord, genoegzaam voor eene reis van 50 dagen, behalve eene aanzienlijke hoeveelheid water, steenkolen enz. Kapitein Benson, havenopzigter te Liverpool, heeft een brief geschreven, waarin hij berigt dat hij de boot voor hare afreize heeft onderzocht en dat zij zich in alle opzigten, wat zeilen, werktuigen enz. betreft, in zeer goeden staat bevond. Zoo men weet geschiedt de overtogt gewoonlijk in 10 à 14 dagen.

DENEMARKEN.

Uit Kopenhagen schrijft men dd. 18 April, dat de overwinning van het Deensche kabinet dat aan het bewind is gebleven, volkomen is. De koning zou hebben besloten eenige hooge ambtenaren en den bisschop Monrad, die tot de oppositie behooren, te ontslaan. De minister van justitie zou zich uit het kabinet verwijderen en tot algemeenen auditeur van het leger benoemd worden. De heer Oersted zou met de portefeuille van justitie en de heer Tillisch, met die van binnenlandsche zaken belast worden. Men beschouwt dit als eene regtstreeksche bedreiging tegen het behoud van de grondwet.

SARDINIE.

De telegraaf meldt het volgende:

TURIJN, Zaturdag 22 April. De nationale leening van 30 millioen is volteekend.

OOSTENRIJK.

Een telegrafisch berigt houdt het volgende in:

WEENEN, 23 April. De *Wiener Zeitung* meldt, dat de Keizer bevolen heeft den staat van beleg in geheel Oostenrijk en Lombardije op te heffen, aan ongeveer 500 staatkundige veroordeelden algeheele kwijtschelding van straf te verleenen en eene amnestie in Gallicie af te kondigen.

Tevens is eene algemeene kwijtschelding verleend voor al de misdaden of misdrijven ter zake van beleediging tegen den persoon des Keizers. De veroordeelden te dezer zake zijn in vrijheid gelaten en de regtsgedingen, die deswege aangevangen zijn gestaakt. Onder hen die voorts kwijtschelding hebben bekomen behooren alle veroordeelden, wegens bewegingen tegen de openbare rust.

De bruid des keizers is met geestdrift te Nussdorf ontvangen.

Zaturdag, des namiddags ten 4 ure heeft zij haren intogt te Weenen gedaan.

De Groothertog van Toscane met zijne beiden zonen hebben zich naar Weenen begeven, om de plegtigheid van het huwelijk bij te wonen. Het bewind is gedurende de afwezigheid van den Groothertog aan den raad van Ministers toevertrouwd.

Gelijk uit de telegrafische berigten onder Turkije blijkt, is de hertog van Cambridge reeds te Weenen aangekomen.

SPANJE.

Het Regeringsblad van 13 dezer behelst eene voordragt des ministers van koloniën aan de koningin, gevolgd door twee koninklijke besluiten, alsmede door uitgebreide besluiten, betreffende Cuba. De hoofdstrekking dezer verordeningen is, de overheden op Cuba registers van alle op het eiland aanwezige vloten te doen houden, en de slavenhouders te verpligten, van elke verandering in hunne slavenstaat kennis aan de overheid te geven; hetgeen, naar men meent, een krachtig middel zal zijn, om den aanvoer van negers uit Afrika te stuiten. Verder strekken die verordeningen, om het huwelijk onder de slaven aan te moedigen, en om vrijheid te geven tot het aanvoeren op Cuba van vrije arbeiders uit Spanje, uit China, of uit Midden-Amerika.

TURKIJE.

De laatst ontvangen telegrafische berigten zijn de volgende:

LONDEN, 22 April. Men leest in *De Times*: Men heeft twijfel geopperd betrekkelijk het voornemen van de Pruissische regering, door ons blootgelegd, om den ridder von Bunsen terug te roepen, die gedurende zoo langen tijd met zoovele bekwaamheid de betrekking van Pruissisch minister te Londen heeft vervuld.

De berigten, die wij achtervolgens uit dit land en van onzen briefschrijver van Berlijn hebben ontvangen, waren naauwkeurig, en wij zouden zeer gelukkig zijn te gelooven, dat de openbaarheid, die wij aan deze kunstgreep gegeven en de strekking, die wij daaraan gehecht hebben de uitvoering van dezen maatregel heeft kunnen schorsen en de overwinning van de Russische partij te Berlijn belemmeren. Wij hebben echter reden om te gelooven, dat de ridder Bunsen aan den koning van Pruissen zijn besluit heeft doen kennen, om niet in eene dubbelzinnige stelling in 's Konings dienst te verblijven, en evenmin als het werktuig van eene staatkunde, die hij in strijd oordeelt met de ware belangen van Duitschland en de Westelijke mogendheden. Hij heeft aldus geantwoord op de geheime pogingen, die in het werk gesteld waren, om zijne terugroeping te verkrijgen, door zijn ontslag aan den koning aan te bieden, en door te verzoeken ontslagen te mogen worden van de vervulling van pligten, die niet overeen te brengen zijn met zijne staatkundige gevoelens noch met een innig bondgenootschap tusschen Pruissen en Engeland.

De *Morning Chronicle* deelt eene dépêche uit Weenen mede, volgens welke een groote veldslag is geleverd in de Dobrudscha, die strijd is moorddadig geweest. De Russen hebben eene volkomene nederlaag geleden en tellen 3000 dooden. Het getal gesneuvelden aan de zijde der Turken is 1500. (Dit berigt is sedert van geenerlei zijde nog bevestigd.)

ELSENEUR, 22 April. Volgens berigten hier ontvangen bevonden zich den 14. 25 Engelsche oorlogschepen te Sandhanna, voor de golf van Finland.

WEENEN, 22 April. Graaf van Nesselrode, de Russische rijkskanselier, heeft aan al de Russische konsuls een rondgaand schrijven gerigt, welks inhoud ten gunste van den Griekschen opstand strekt. De hertog van Cambridge is gisteren uit Parijs alhier aangekomen. Oostenrijk protesteert nadrukkelijk tegen elke beweging in Montenegro en heeft den uitvoer van wapenen naar dat land verboden.

BERLIJN, 22 April. De half-officiële *Preussische Correspondenz* houdt het volgende in: »Het bij herhaling in omloop gebragt gerucht, als of de onderteekening van het jongste Weener-protocol van den kant van Pruissen onder zekere beperking of voorbehoud zou hebben plaats gehad, kunnen wij, naar aanleiding van stellige mededeelingen, voor geheel ongegrond verklaren.»

PARIJS, 23 April. De *Moniteur* bevat een antwoord op de jongste, door het Peterburgsche kabinet bekend gemaakte nota, nopens de Oostersche kwestie en zegt, dat de daarin vervatte verklaringen van allen grond ontbloot zijn.

MARSEILLE, Zondag 23 April. Lord Raglan, opperbevelhebber der Engelsche expeditionnaire legermagt naar het Oosten, is gisteren, niettegenstaande het slechte weder, aan boord gegaan, om zich naar zijne bestemmingsplaats te begeven. Het ongunstige weder heeft verscheidene schepen genoodzaakt, in de haven terug te keeren. De maarschalk de St. Arnaud, opperbevelhebber der Fransche expeditionnaire troepen, zal zich morgen te Toulon inschepen.

KOPENHAGEN, 22 April (des avonds). De Russische schooner *Libertas*, kapitein Raas, was door de Engelsche kruisers genomen, en gedeeltelijk met Engelsche bemanning bezet. De kapitein Raas, dien men aan boord van zijn schip gelaten had, maakte de Engelsche bemanning dronken, werd op die wijze meester van het vaartuig en bragt het behouden naar IJstadt.

Onderscheidene Finlandsche schepen met zout geladen zijn behouden in Finland aangekomen.

PARIJS, 22 April. Eindelijk is het tusschen Engeland en Frankrijk gesloten verdrag langs officiële weg bekend geworden. Het is van den volgenden inhoud:

Art. 1. De hooge contracterende partijen verbinden zich al datgeen te doen, wat van haar afhankelijk kan zijn, om de herstelling van de vrede tusschen Rusland en de Verhevene Porte op hechte en duurzame grondslagen te vestigen, en om Europa te waarborgen voor de terugkeer der betreurenswaardigste verwikkelingen, die zoo ongelukkiglijk den algemeenen vrede komen verstoren.

Art. 2. De integriteit van het Turksche rijk d[…] bezetting der provinciën van Moldavie en Wallach[…] door andere bewegingen der russische troepen, gesch[…] zijnde, zijn HH. MM. de keizer der Franschen en koningin van het Vereenigd koningrijk van Groot[…]tannie en Ierland overeengekomen en zullen zij zich staan nopens de meest geschikte middelen, om het gr[…] gebied van den Sultan vrij te maken van den vreem[…] inval en om het in art. 1 omschreven doel te berei[…] Zij verbinden zich te dien einde om, naar gelang oorlog zulks, volgens gemeenschappelijk gevoelen, noo[…]kelijk zal maken, voldoende strijdkrachten te land en zee te onderhouden, om er het hoofd aan te k[…]bieden, en waarvan de hoedanigheid, het aantal en bestemming, des noodig door latere schikkingen z[…] worden geregeld.

Art. 3. De hooge contracterende partijen verbinden welke gebeurtenis ook moge voortspruiten uit de te[…] voorlegging van het tegenwoordig verdrag, om opening noch voorstel tot staking der vijandelijk[…] aan te nemen, en om in geene schikking met het [...]lijk hof van Rusland te treden, zonder daarover be[…] gemeenschappelijk overlegd te hebben.

Art. 4. Bezield met het verlangen om het Eur[…] evenwigt in stand te houden en geen belangzuchtig najagende, doen de hooge contracterende partijen [...] voorbaat afstand van, om eenig bijzonder voorde[…] trekken uit de gebeurtenissen, die zich voor hen voo[…]

Art. 5. HH. MM. de keizer der Franschen en d[…]ningin van het Vereenigd koningrijk van Groot-Brit[…] en Ierland, zullen volgaarne in hun verbond op[…] diegenen der andere Europesche mogendheden, we[…] in zoude willen treden, om tot het voorgestelde doe[…] te werken.

Art. 6. Het tegenwoordig verdrag zal worden ge[…]ceerd en de ratificatiën zullen te Londen worden [...]wisseld in het tijdsverloop van acht dagen. (Dit is geschied.)

WEENEN, 23 April. Prins Paskewitsch is den 14 te Jassy gearriveerd, en den 16 te Bucharest. Men het daarvoor, dat zijne komst voor de Russen het [...] voor groote krijgsverrigtingen zijn zal.

— Volgens te Amsterdam ontvangen berigten [...] Petersburg, van den 14 dezer, heeft het Russische [...]vernement bevel gegeven, om al de pakhuizen, [...] rivier gelegen, onmiddellijk te doen ontruimen.

— Uit deze telegraphische berigten blijkt, dat 25 pen van de Engelsche vloot den 15 dezer het kleine Santham tegenover de golf van Finland zijn voor[…] varen, hetgeen ze in de nabijheid van Reval brengt[…] schillende berigten bevestigen de moeijelijkheden, [...] admiraal Napier in de vervulling zijner krijgsbeweg[…] ondervindt. Men weet dan ook nog niet, wanneer hij krachtdadig zal aanvangen, veelmin wat hij voorne[…] is te doen. Zal hij zich tot eene strenge blokkade [...] de Russische kusten bepalen, of zal hij Reval, Helsin[…] en Kroonstadt aanvallen, [...] vloot die havens niet mogten verlaten? Dat is in gevalle geene zeer gemakkelijke onderneming en de ad[…] Napier is een te bekwaam bevelhebber, om zich door goochelingen te laten medeslepen. Van daar de maatr[…] van voorzigtigheid en van voorzorg, die men hem [...]zamerhand ziet nemen.

Het Fransche smaldeel zal weldra de magt va[…] vlootvoogd versterken, en hem veroorloven, zoo[…] zij zal verdwenen zijn, ernstige bewegingen aan te v[…] Maar buiten de krachtige verdedigingsmaatregelen drie groote Russische vestingen in de Oostzee, vele en groote gevaren gelegen in de scheepvaart golf van Finland, maar bovendien zijn alle tonnen[…] enz. door de Russen vernield. Intusschen zetten de[…]sche kruisers hunne togten voort, en brengen in o[…] havens de Russische vaartuigen op, waarvan [...] meester hebben kunnen maken. Zoo heeft het st[…] *Argus* Vrijdag avond jl. te Portsmouth opgebragt de [...] van 440 ton, die den 28sten Maart Lissabon had met zout was beladen en zich naar Abo begaf.

In het zuiden is er niets nieuws of gewigtig[…] vallen. De Turken schijnen besloten te hebben de verdediging langs den wal van Trajanus, te verla[…] zich te Basardjik, tusschen Silistria en Varna bijee[…]ken. Die plaats is 30 kilometers vóór Varna geleg[…]

— Het officiële blad der regering van Wallachi[…] in zijn jongste n°. een Besluit van den opperbe[…] der Russische krijgsmagt aan den Donau, den [...]schakoff, bepalende, dat de Dobrudscha en die ge[…] Bulgarije, welke verder door de Russische troepe[…] worden bezet, aan dezelfde verordeningen [...] worpen zijn, welke in de Donau-vorstendomme[…] den Staat van oorlog zijn ingevoerd.

— *La Presse* deelt over den staat van he[…] leger op de grenzen van Azie eenige bijzonder[…] die niet zeer geruststellend zijn. Het schijnt, zich bij het ongunstige weder voegen om d[…] verzwakken. Er worden krachtige pogingen [...] am haar te herstellen, maar men zendt naar [...] de Bachi-bouyouks, zijnde ongeregelde troepe[…] Pacha met weerzien ziet aankomen, daar hij [...] een last dan als een hulp beschouwt. De Russe[…] deze omstandigheden kennis dragen, schijnen aan de Aziatische grenzen met kracht te [...]zetten. Volgens berigt van Weenen, van 20 dezer zij binnen kort Kars belegeren. Volgens [...] wordt de Porte veel meer van dien kant [...] van den Donau bedreigd.

— Een schrijven uit Berlijn deelt eenige bijzo[…] mede nopens de overeenkomst, tusschen Oosten[…] Pruissen gesloten. Daaruit zou blijken, dat Oosten[…] toegegeven hebben aan het voornaamste bezwa[…] den laatsten tijd tusschen de beide Regeringen

dat is, dat het zich verbonden zou hebben, dat het niet werkdadig in den krijg zou tusschen beide treden, noch de hulp van Pruissen zou inroepen dan na zich vooraf met deze laatste mogendheid te hebben verstaan. Maar men voegt er bij, dat bij de geheime bepalingen is vastgesteld, dat in sommige opgegeven gevallen het gemeenschappelijk overleg zal beschouwd worden te hebben plaats gehad, zoodat er in die gevallen geen grond zou aanwezig zijn om het op nieuw uit te lokken, hetgeen dus aan Oostenrijk alle vrijheid van handelen zou laten.

— De *Morning-Chronicle* gewaagt van een bezoek, dat de Koningin van Engeland en Prins Albert voornemens zouden zijn, omstreeks het midden der volgende maand aan den Keizer der Franschen te brengen.

— Uit Toulon wordt gemeld, dat Prins Napoleon is vertrokken, den sabel met zich voerende, welken Napoleon Bonaparte heeft gedragen, tijdens de expeditie naar Egypte. Den 20sten is de maarschalk de Saint Arnaud daar aangekomen, voor wien de stoomkorvet *le Chaptal* wordt gereed gehouden. De maarschalk zal naar den Levant worden vergezeld door den bekenden Algerijnschen generaal Yossuf en door zijne echtgenoote.

— Dat de hertog van Cambridge, op zijne reis naar Turkije, het Oostenrijksche hof een bezoek geeft, wordt te Londen, gelijk te Parijs, beschouwd als een teeken, dat te Weenen eene gunstige gezindheid, ten aanzien van de westersche mogendheden heerscht, en heeft uit dien hoofde een zeer aangenamen indruk gemaakt. Ook indien dit bezoek slechts een gevolg mogt zijn van eene uitnoodiging, ter gelegenheid van het huwelijk des keizers van Oostenrijk, wordt het als eene gebeurtenis van staatkundige beteekenis aangemerkt, omdat de hertog van Cambridge in de tegenwoordige omstandigheden kwalijk aan het Oostenrijksche hof beleefdheden zou kunnen ontvangen en wederkeerig betoonen, in geval daar nog eene Russisch gezinde stemming de bovenhand had.

— De bevelhebber der naar Turkije bestemde ruiterij, graaf van Lucan, heeft den 20, des avonds, van Londen de reis naar Gallipoli, over Parijs en Marseille aangenomen. De generaals Scarlett en graaf van Cardigan, welke ieder eene brigade der ruiterij zullen kommanderen, bevinden zich nog in Engeland. Twee eskadrons van het 17de reg. lanciers hebben den 19 dezer van Spithead en Portsmouth den togt naar Turkije aangenomen. De geheele eerste divisie van de naar den Levant bestemde artillerie is thans op 19 transportschepen, te Woolwich ingescheept, en gedeeltelijk reeds vertrokken. Het schroef-linieschip *Nile*, van 91 stukken, is den 19 dezer, des avonds, naar de Oostzee vertrokken.

— Over de verovering van Kustenji blijven de geruchten nog altijd tegenstrijdig. Men is het wel eens, dat die sterkte zich thans in handen der Russen bevindt, maar of die plaats door de Russen dan wel door de Turken is vernield, daarover is men het niet eens. Hoe dit ook zij, het stelsel, door de Russen en Turken aangenomen, om hunne eigene steden en vestingen in brand te steken of te vernielen, moet een smartelijken indruk doen ontstaan.

Uit officiële rapporten, die van beide zijden over den overtogt van den Donau, door de Russen zijn openbaar gemaakt (die natuurlijk het gebeurde uit hun bijzonder, partijdig standpunt beschouwen) blijkt toch eene zaak dat is, dat de Turksche troepen met eene groote overmagt hebben te kampen gehad; dat zij zijn moeten terugtrekken, maar dat overal waar strijd gevoerd werd, zij zich zeer dapper hebben gedragen; van de Russische zijde is niet minder heldhaftigheid betoond. Aan beide kanten heeft men met woede gestreden. De Turken zijn op verschillende plaatsen teruggetrokken, zonder wederstand te bieden, maar op andere plaatsen hebben zij aan hunne vijanden een krachtigen en moorddadigen tegenstand geboden.

— Volgens de *Lloyd* van Weenen zou de Turksche gezant aan het Oostenrijksch kabinet de toestemming der Porte hebben medegedeeld, om in eenige, wederkeerig vastgestelde gevallen, en onder bepaalde voorwaarden, zoo noodig, Servie te bezetten.

— De *Moniteur* verklaart, dat de Fransche regering uit Athene geen berigt heeft ontvangen, nopens de bedreigingen, die van den kant der Turksche troepen aan de ingezetenen en aan de consulaire agenten te Volo zouden zijn gedaan.

— Gallipoli, het oude Gallipollis, waar nu de eerste Engelsche en Fransche expeditie troepen ontscheept zijn, is de grootste en belangrijkste zeehaven in de straat der Dardenellen, en de eerste, welke de Turken in den Chersonesus bezeten hebben, want zij die ten jare 1356 bemagtigden. Zij ligt aan den oever der zee, noordwaarts van de baai van Gallipoli, op eene landengte. Men vindt daar acht minarets en ongeveer zestienduizend houten huizen, met verschillende kleuren beschilderd en van tuinen en cypressen omringd, hetwelk een zeer pitoresk gezigt oplevert. Alle victualie voor de schepen wordt daar gevonden en al de beschuit voor de Turksche vloot daar gebakken, terwijl de schepen er zich overvloedig van water voorzien kunnen, uit eene groote fontein, welke achter den versterkten havenmuur gevonden wordt.

— Inwoners van Kopenhagen die de Engelsche vloot bezocht hebben zijn van oordeel, dat zij, zoo wel wat de schepen zelve als de bemanning en het materieel betreft, ten volle in staat is een magtigen vijand het hoofd te bieden. Ook vonden zij de officieren en manschappen met den grootste geestdrift bezield. Een jong officier zeide tot een der bezoekers, hoe men op de vloot algemeen van oordeel was, dat Napier den vijand niet zou aantasten, tenzij hij zich van een goed gevolg daarvan durfde verzekerd achten, maar toch, vorderde zulks de nood, bereid [illegible] helft zijner vloot aan de overwinning op te offeren. [illegible] maakt dat uit (voegde de jonge officier daarbij) [illegible] zijn allen bereid voor onze koningin en ons land te [illegible], en sterven moet men toch eenmaal.

Binnenland.

's Gravenhage, 24 April.

Z. M. heeft den heer E. baron Sirtema van Grovestins, Hds. kamerheer en buitengew. gezant en gevolm. minister bij het hof van Spanje, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder grootkruis der orde van Karel III, hem door H. M. de koningin van Spanje geschonken.

Z. M. heeft benoemd: tot griffier bij het kantongeregt te Onderdendam, mr. F. L. van Sonsbeeck, thans griffier bij het kantongeregt te Zuidhorn, en tot griffier bij het kantongeregt te Zuidhorn, F. P. A. Beeler te Onderdendam.

* Z. M. de Koning is heden middag met den gewonen beurstrein uit deze residentie naar Amsterdam vertrokken en wordt over acht dagen terug verwacht.

* Met genoegen verneemt men dat H. M. de Koningin volkomen hersteld is. Eergisteren heeft H. M. voor het eerst weder HD. gewonen middagwandelrid gedaan.

* HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik hebben heden morgen de godsdienstoefening in de Luthersche kerk, onder het gehoor van den weleerwaarden heer ds. Kramer, bijgewoond.

* Naar men verneemt, is de gezondheidstoestand van H. K. H. prinses Frederik niet verslimmerd.

* Gister nacht is uit de residentie naar Weimar vertrokken professor Everard.

Men verneemt, dat eenige inwoners van Groningen zich naar de residentie hebben begeven, om den algemeenen wensch te kennen te geven, dat het besluit tot verplaatsing van den heer N. J. van der Lee, ingenieur bij den waterstaat, naar Deventer, moge worden ingetrokken.

In den nacht tusschen den 25 en 26 April aanstaande, wordt het Rijkstelegraafkantoor te Amsterdam verplaatst naar het locaal boven de stads-drukkerij in de Nes. De ingang van het telegraafkantoor is in de St. Pieterssteeg.

Men meldt uit Boskoop, dat de aardbezien, die in die streken zooveel verbouwd worden, reeds in vollen bloei staan. Eene zoo vroege bloei is acht jaren geleden nog eens waargenomen en heeft toen veel geld doen winnen.

De *Schiedamsche Courant* spreekt het berigt tegen, dat de heer D. Verlouw, wethouder dier stad, zijn ontslag als zoodanig zou hebben genomen.

Naar men verneemt, zal de heer Mr. H. J. Koenen op den 27 dezer, zijnde den dag bepaald voor de jaarlijksche Algemeene Vergadering der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van de afschaffing der Slavernij, des avonds ook te 's Gravenhage, voordragen, de vroeger door hem aldaar gehouden redevoering over het onderwerp, waarvan deze Maatschappij zich de bevordering voorstelt. (*N.*)

Men heeft berigten ontvangen uit het Transvaalsche gebied (Zuid-Afrika), waaruit blijkt, dat aldaar goud is gevonden. Bij een nader onderzoek in de Movrivier waren niet alleen goudddeeltjes in het zand, maar ook aderen in de kwartz. rotsen gevonden. Eenige personen hebben reeds brokjes goud ingezameld, hoezeer men de oppervlakte van den bodem slechts tot drie voet had omgedolven.

Volgens brieven uit Petersburg van den 14den dezer heeft het Russische Gouvernement bevel gegeven, om al de pakhuizen, aan de rivier gelegen, onmiddellijk te doen ontruimen. (*H.*)

Uit het verslag van de derde vergadering der leden van de O. en W. Indische opvoedings-maatschappij, onder presidium van den heer G. L. Baud, gehouden te Delft den 23 Maart 1853, blijkt, dat het voorstel om aan het Gouvernement te verzoeken, de kweekelingen van de Delftsche academie in één gebouw, onder behoorlijk toezigt te doen zamenwonen, in *ernstige overweging* is genomen, maar dat bij meerderheid van stemmen is besloten, dat daartoe voor alsnog *geene* termen bestaan en geene dringende noodzakelijkheid is.

De Minister van buitenlandsche zaken en ad interim Minister van Finantien, heeft bij resolutie van 6 April jl., n°. 42, verklaard, dat voortaan geene vergunningen kunnen worden verleend tot het vervaardigen, hebben of gebruiken van haverbrekers of kneuzers en van lijnzaadkneuzers, en dat alleen zal kunnen worden toegestaan het vervaardigen, hebben of gebruiken van boonen- en erwtenbrekers of kneuzers, mits die werktuigen zoodanig zijn ingerigt, dat de cilinder en de breekplaat, beide voorzien van kerven of kappen ter breedte van ongeveer 1 Ned. duim en ter diepte van $1\frac{1}{2}$ tot 2 Ned. strepen achter in den tand of kerf, op eenen afstand van $\frac{1}{2}$ à 1 Ned. streep, gemeten uit den voorkant der kap of kerf, van elkander staan en aldus gevestigd zijn, zonder dat die, hetzij door middel van eene zoogenaamde stelschroef of op andere wijs, op korteren afstand bij elkander zijn te brengen.

Blijkens eene mededeeling van Z. M. consul-generaal te Alexandrie van 23 Maart jl., kan het verbod van [illegible] van granen, ofschoon door de Egyptische regering [illegible] geene officiele aankondiging gedaan is, evenwel als [illegible] heven worden beschouwd.

De voorraad is echter door [illegible] gesmolten, zoodat vóór den aanstaanden oogst [illegible] tus, geen belangrijke uitvoer van granen uit Egypte meer kan plaats vinden. De thans te velde staande oogst is veel belovend.

Sedert eenige weken worden door de dagbladen geruchten verspreid, betreffende onaangenaamheden door sommige HH. predikanten te 's Hage ondervonden, thans is men zelfs zoover gegaan van te melden als zoude dientengevolge ds. Bennink Jansonius zijn ontslag vragen. Hoewel het eigenlijk te dwaas is, dat ds. Bennink Jansonius zijn ontslag zou nemen, omdat eenige menschen uit de heffe des volks voor eenige weken poogden de godsdienstoefening te storen, achten wij het echter noodig, omdat vele bladen die geruchten overnemen, te melden dat wij in staat zijn gesteld, een en ander bepaaldelijk tegen te spreken. (*Kerkel. Ct.*)

* Aan het programma van de keuringen en draverij der societeit: „Tot aanmoediging der verbetering van het paardenras in Nederland,” welke zullen worden gehouden op Zaturdag 8 Julij 1854, op den Dreef in het Haarlemmerhout ontleenen wij het volgende:

N°. 1. Eene premie van ƒ 200 en eene premie van ƒ 100 door de Societeit aangeboden, voor de schoonste volbloed dekhengsten geboren in 1849 of vroeger die in den dektijd van 1854 hier te lande merrien hebben belegd. De voorkeur zal gegeven worden aan die, welke de meeste bewijzen gegeven hebben van snelheid, gepaard met volhoudende kracht of aan die, welke reeds zeer goede veulens hebben voortgebragt. Op verlangen van heeren keurmeesters, moeten de hengsten een afstand van ongeveer 1000 Ned. ellen binnen den tijd van 4 minuten, afdraven.

No. 2. Vijf premiën elk van ƒ 50 door de societeit aangeboden, voor de schoonste veulen merriën met hare veulens, geboren in 1854 en getrokken uit volbloed hengsten. Het bewijs moet worden overgelegd, dat de merrie weder belegd is. De voorkeur wordt gegeven aan de merriën, welke blijken, tot de voortteeling meest geschikt te zijn, reeds zelven uit volbloed hengsten zijn getrokken of die tot het croiseren met die soort van paarden den meesten aanleg bezitten. Merriën boven 15 jaar oud hebben geen regt op eene premie, ook niet de zoodanige, welke op 16 Julij 1853, volgens alinea 5 van het programma, premien mogten hebben verkregen.

No. 3. Vijf premien elk van ƒ 50 door de societeit aangeboden voor de schoonste inlandsche paarden geboren in 1852 en getrokken uit volbloed hengsten.

No. 4. Draverij. ingespannen paarden, prijs ƒ 100 en premie ƒ 50 door de societeit aangeboden, voor een schoon span inlandsche paarden geboren in 1850 of later, voor een rijtuig met vier wielen ingespannen. Afstand 3,000 Ned. ellen, af te leggen in den draf binnen den tijd van 11 minuten of geen prijs. Indien twee of meer spannen tot de proef worden toegelaten, wordt de prijs gegeven aan het span hetwelk den rid in den kortsten tijd, binnen den tijd van 11 minuten aflegt. Ieder span loopt afzonderlijk. Door een span paarden wordt verstaan twee paarden van overeenstemmende grootte, maaksel, beweging, onverschillig het haar, mits geen mishaar, ter beoordeeling van heeren keurmeesters. Een lid der jury zal het regt hebben, om op het rijtuig plaats te nemen. Men zal van stilstaande moeten beginnen.

* Bij goedgekeurd raadsbesluit van 11 Maart 1854 is de kermis in de gemeente Gouderak finaal afgeschaft.

Wij hebben de *vierde* aflevering ontvangen van het: *Album van buitenlandsche lettervruchten*, uitgegeven te Middelburg, bij de heeren Gebrs. Abrahams.

Wij moeten andermaal de aandacht onzer lezers vestigen op dit belangrijke tijdschrift. Te regt zegt de redactie, dat zij zich ten doel stelt *uitgezochte* voortbrengselen der buitenlandsche pers aan ons publiek bekend te maken; want de vier verschenen afleveringen bewijzen, dat het der redactie ernst is, om zich althans niet uitsluitend op het gebied der romantiek te bewegen, maar veeleer iets degelijks te leveren, dat tevens het aangename en onderhoudende aan het nuttige paart, zoo als zij had aangekondigd. Dit zullen onze lezers zelven inzien bij de bloote vermelding van den inhoud van de vierde aflevering, waarin de volgende stukken voorkomen: *De volksregering te Athene; de Londensche Munt; een Kunstenaarsleven in Amerika; Waarom mijn oom een oude vrijer was* en *de Winkels in China.*

De prijs van dit tijdschrift is tevens gering; de geheele jaargang zal 55 vel druks bevatten, of wel 12 afleveringen, à ƒ 6.— per jaar.

Wij bevelen deze onderneming aan onze lezers aan, en wij hopen dat aan dit belangrijke tijdschrift een groote bijval moge ten deel vallen.

† **Zwolle**, 22 April. Eergisteren had er alhier voor de Gedeputeerde Staten van Overijssel eene [illegible] plaats van een loteling, op [illegible] volgend nummer, die wederom [illegible] zelfde genees- en heelkundigen, [illegible] visitatie voor den militie [illegible] dusdanige hervisitatie [illegible]

Arnhem, [illegible] hebben in [illegible] boschbranden plaats [illegible] kwaadwilligheid kunnen [illegible] doet de ijverigste naspo[illegible] ontdekken.

[illegible] April. Wij vernemen, dat het plan [illegible] van eene nieuwe en ruimere haven en [illegible] als, zoals in overleg met het Ministerie [illegible] is ontworpen, na afgeloopen onderzoek door eene commissie uit den gemeenteraad, thans aan het oordeel van de Kamer van Koophandel en Fabrieken is

onderworpen, zoodat men het rapport tegen eene eerst-volgende raadsvergadering te gemoet ziet.

Men verzekert, dat dit plan de goedkeuring van gemelde raadscommissie ten volle heeft weggedragen en men dus eene gunstige beslissing kan verwachten, welke reeds zoo lang door de ingezetenen werd gewenscht en waaraan onze stad zoo groote behoefte heeft.

— Het verwacht wordende kavallerie-garnizoen bestaande uit den staf, het depot en 2 eskadrons van het 1e regement dragonders, zal op den 8 Mei alhier binnenrukken.

---

† † **Nijmegen**, 23 April. Voor eenigen tijd werd in *de Grondwet* melding gemaakt van de tegenkanting, welke dit dagblad in eene der societeiten te 's Gravenhage ontmoet had. Iets dergelijks heeft ook hier plaats gevonden, met dit onderscheid echter, dat de leden der societeit «de Harmonie», waar het voorviel, er niet over zijn geraadpleegd geworden in eene vergadering. Tot nu toe werd de Grondwet daar niet gelezen, hetgeen, het zij in het voorbijgaan gezegd, de verspreiding van dit blad volstrekt niet benadeelde, daar het nu aan vele huizen gelezen wordt, — toen zich op eenmaal het gerucht verspreidde, dat met 1 April jl. de Grondwet daar zoude ter tafel liggen. Wat daarop in de directie-vergadering voorviel laat zich beter gissen dan bepaald zeggen, ten minste zooveel bleek, dat de directie niet eenstemmig daarover geweest was, of zich welligt door eenige anti-liberale leden heeft laten overreden; want noch op den 1 April, noch later verscheen daar de Grondwet, maar, risum teneatis amici, op gisteren werd men verrast bij het zien van twee nommers van het *Journal de St. Petersbourg*, de dato 1 en 2 April jl. Russische stijl, waarop de directie, zooals men vernam, zich geabonneerd heeft. Dit voorval op zich zelf vrij onbeduidend, kan echter strekken om den geest te doen kennen, welke heerscht in de hoogere kringen van deze gemeente, waar alle partijen uiterst scherp afgeteekend zijn, en waar sommige in onverdraagzaamheid de Utrechtsche burgers naar de kroon steken.

± **Hardenbergh**, 23 April. In den avond van Vrijdag jl. viel hier wederom iets voor, dat men als eene voortzetting en hernieuwing van vroegere zoodanige alhier plaats gehad hebbende feiten kan beschouwen en waarvan wij de gevolgen waarlijk met angst te gemoet zien. Men zal zich het hier zoo lang bestaan hebbende punt van twist over de zoogenaamde Mark herinneren. Reeds vroeger was de verdeeling tusschen deze gemeente en de naburige Heemse en Kollendoorn door het bestuur tot stand gebragt; daar eenige ingezetenen van Heemse stukken daarvan aangekocht, afgeperkt en in bezit genomen hadden. De ingezetenen of burgers van Hardenbergh vermeenen echter dat niet het bestuur met de deelgenooten kan contracteren, maar dat in deze uitgestrekte weide zij een regt van *gratis* inweiden hebben en eene overeenkomst dus van hen moet uitgaan. Telkens werden de zoogenaamde rikken (de omheiningen) en de juiste daders werden nooit bekend, weder afgebroken en bij de in bezit nemers, de glasruiten ingeworpen. Wederom was nu, na vele moeiten en met groote kosten eene scheiding tot stand gebragt, de reeds verkochte hoeken weidegrond, op nieuw met slooten en wikken omgeven. De raad had besloten, dat ieder, die nu vee in deze Mark wilde brengen, zulks moest aangeven en daarvoor de vastgestelde som betalen. In digte drommen wandelde nu Vrijdag avond l. l. eene massa volks zingende langs de straat en... steenen, stukken enz. werden met glasruiten en ramen in aanraking gebragt, talrijke verbrijzeld en de omheiningen van gemelde weiden omvergerukt. De daders zijn moeijelijk op te sporen, daar eene buitengewone duisternis dit werk eener gansche menigte met eenen zwarten sluijer heeft bedekt. Daarbij wist men de nieuwsgierigen binnen 's huis te houden. De regering alhier ziet zich nu in een moeijelijk alternatief geplaatst, om óf het werk van zoo langen tijd en de belangrijke som, daaraan besteed, op te offeren, en als in eenen tijd van anarchie, aan den wil des volks toe te geven, óf krachtiger maatregelen te nemen. Het eerste is hard, en het laatste... Men denke aan het hier gebeurde op den ouden jaars avond van 1830, toen het de opheffing van een oud gebruik gold, en het de eisch des volks was, slechts op dien avond aan de touwen der klokken te mogen trekken, bekend onder den naam van: «Beijeren!»

Groningen, 21 April. Men verneemt dat de Min. van Binnenl. Zaken aan bezitters van kwelders achter Uithuizen, op een door hen gedaan verzoek om te mogen indijken, heeft geantwoord, dat de Staat vermeent eigenaar van die aanwassen te zijn, zoodat hun verzoek niet kan worden toegestaan, maar dat zij dienaangaande onder nadere voorwaarden in overleg met het Domeinbestuur kunnen treden. (*P. G. C.*)

Ingezonden Stukken.

Aan de Redactie van *de Grondwet.*

Mijne Heeren!

Ik moet u de opmerking maken, dat ge den heer VAN DAM VAN ISSELT al te lastig valt over zijne ophemeling van den Minister van Oorlog in de Eerste Kamer, en niet bedenkt in welke omstandigheden hij toen verkeerde. ZEd. toch, was destijds ijverig in de weer om zijn zoon aan dien Minister aan te praten voor de vacante betrekking van Substituut Griffier bij het Hoog Militair Geregtshof. De Minister echter had, wijselijk die benoeming uitgesteld tot na de stemming over de verhooging van het budget van oorlog. Hoewel de heer VAN DAM VAN ISSELT voorleden jaar met veel succes zijn anderen zoon, die ontslag genomen had als Luitenant ter zee door het Ministerie tot Burgemeester van Geldermalsem had laten benoemen, was hij echter niet zoo gerust of het deze keer ook wel lukken zou. Vooreerst, omdat het jonge mensch nooit de reputatie gehad heeft van zeer snugger te zijn, zelfs op de academie te Utrecht voor exemplair on-snugger en weinig uitvoerende doorging. Later heeft hij zich aan de diplomatie gewijd; doch zulks laten loopen toen er een examen is ingevoerd voor de betrekking van Secretaris van legatie, en is vervolgens door voorspraak van vader, eindelijk griffier bij het Kantongeregt te Delft geworden.

Ten tweede was de President van het Mil. geregtshof even ijverig in de weer om zijn eigen zoon, die reeds als 1e klerk ter griffie aldaar was binnengesmokkeld, verder te pousseren.

Ten derde beklaagden de advokaten bij dat Geregtshof, van welke er velen ook solliciteerden, zich ten sterkste er over, dat men hen wel jaar in jaar uit verpligtte, om voor niet de zaken der militairen te bepleiten, doch, zoodra er eene post bij dat Hof was te begeven, hen steeds voorbijging en daartoe den een of anderen zoon van een der leden, die niet pleitte voor dat Hof, of wel een gunsteling des Ministers benoemd werd van elders.

Het was dus wel noodig, om alle zeilen bij te zetten, voor eene benoeming die, volgens de bestaande gewoonte, door de Ministerien van Oorlog en Justitie met onderling overleg gedaan wordt, en niet spaarzaam te zijn met uitdrukkingen: dat wij nooit kundiger Minister van Oorlog hadden gehad, dat men het volste vertrouwen aan dien Minister moest schenken en meer dergelijke pluimstrijkerijen, zelfs nog *plus ministeriel* te zijn *que le ministre même.*

Utrecht.

Advertentiën.

Eerste Huwelijks-afkondigin[g]

Zondag, 23 April 1854.

Gerrit Jan te Boekhorst, 57 j., met Jansjen Herbig, 31 j. — Jonkheer Jean Gerard Albert van Spengler, 32 j., met Jo[nk]vrouwe Isabella Carolina Mock, 24 j. — Jacobus Bartholo[meus] Rotteveel, 26 j., met Berenlina Laboyrie, 28 j., Wed. [van] Johannes Josephus Antonius Bongartz. — Theodorus Joha[nnes] Blom, 28 j., met Dorothea Elisabeth Borsboom, 27 j. [—] Fraugott Thiele, 52 j., met Carolina Sophia Walter, 45 j. — Cornelis Jacobus Reiman, 26 j., met Antonia Catharina [...]stap, 29 j. — Jacobus Cornelis van Rossum, 25 j., met W[...]delliena Krijgsman, 37 j. — Johannes Isbrucker, 25 j., [met] Alida Charlotta van Ooyen, 40 j. — Jan Willem Epker, [...] j., met Martha Christina Smit, 26 j. — Cornelis Waake[...], 27 j., met Sophia Agatha Adriana Wisdom, 37 j. — Ary [van] Leeuwen, 35 j., met Catharina Kleijweg, 36 j. — Will[em] Karel de Haan, 26 j., met Johanna Frederika Sophia Gre[...] 21 j. — Willem George Fredrik Sahm, 30 j., met Joha[nna] Jansen, 27 j. — Jacobus Mesker, 23 j., met Hendrica M[...] 28 j. — Adrianus Zetsteiger, 21 j., met Johanna Margare[tha] Frederica Burgwal, 25 j. — Carel Jacobus Remmerswaal, [...] j., met Christina van der Moer, 28 j. — Willem Hen[...] Plaimmakers, 32 j., met Elisabeth Joanna Maes, 38 j., w[ed.] van Petrus Essers. — Franciscus Petrus Durand, 30 j., [met] Antje Neuteboom, 27 j. — Frederik Lorié, 23 j., met [...] van der Net, 26 j. — Germain Henri Vellekoop, 41 j., [met] Christina Judit Gautzsch, 32 j — Albertus Coenraad Stijg[...] 29 j., met Anna Petronella Rinderknecht, 24 j. — Leon[...] Jacobus Willem Meijs, 21 j., met Maria Huberdina Bouwm[...] 19 j. — Alexander Mesker, 51 j., wed. van Barbara H[...]kens, met Maria Evers, 35 j. — Dirk Beezemer, 29 j., [met] Catharina van der Vis, 30 j. — David Post, 31 j., met [Fre]derika Hartels, 29 j. — Gerardus Mallee, 27 j., met M[...] Adriana Oostdam, 25 j. — Dirk Johannes van den Bos, 24 [j.,] met Pietje Hoogendam, 27 j. — Antony Denker, 44 j., w[ed.] van Helena van der Wansem, met Hendrica Cramer, 31 j. [—] Cornelis Blankwaardt, 35 j., met Willemina van der Wal, [...] j. — Johannes Josephus Grobe, 38 j., wed. van Carolina [...] Groot, met Johanna Paaling, 47 j. — Hendrikus Ludov[icus] Buschgens, 27 j, met Hendrina van Rijn, 36 j. — Jo[...] Hendrik Mijjer, 23 j., met Catharina Elisabeth Pijpers 26 j. [—] Antonie Andries Vogelezang, 27 j., met Maria Catharina Lo[...] Goddijn, 25 j. — Abraham de Wringer, 29 j., met Fran[...] van Leevenstijn, 26 j. — Hendricus van der Klagt, 44 [j.,] met Guurtje Snaas, 38 j. — Arie van der Zijden, 30 j., [met] Joanna van Berkel, 33 j. — Jan Sander, 27 j., met Joha[nna] Christina de Graaff, 23 j — Johannes Jacobus Zindel, 25 [j.,] met Petronella Geertruida Diepenbach, 31 j. — Karel Fred[...] Bombled, 32 j., met Everdina Constantia Boucquaert, 30 j. [—] Jan Jacob Emanuel Becue, 42 j., met Thresia Bekkers, [...] 47 j., wed. van Nicolaas Joannes Cuijpers. — Jacob Louis Fre[...] Carel Snabilié, 27 j., met Johanna Frederika Bulæus, 22 j. [—] Franciscus Josephus Holtman, 28 j., met Johanna Alida [...] Veen, 21 j. — Pieter Cornelis Haasebroek, 36 j, wed. [van] Alida Stakenburg, met Helena Willemina Sondermans, 46 [j.,] wed. van Augustinus Jacobus Crassé.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 24 April 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned.W.Schuld.	2½	54 7/8 5 1/4 4 7/8			
Dito Certificat.	3	65 5/8 3/4	*Hope* 1798/1816	5	94 1/2 [...]
Dito dito	4	82 1/16 1/2 1/16	Dito 1828/1829	5	93 3/4
O. I. Leening.	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	3½		Dito Dito	4½	76 3/4
Hand.-Maats.	4½		Dito *Hope*	4	
Belgie.			Dito *Stieglitz*	4	70 1/8
Certificaten	2½		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild.*	2½	44 1/8	Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito	6	55 1/2
Obligatien	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	17 1/16 17	Obligatien	4	
Dito Buitenl.	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. o/m.	3	32 1/4 5/16			
Bew. Sp. Com.			Metalliek	5	57 3/8 8[...]
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	75 1/4 [...]
Portugal.			Dito letter B	5	75 1/4 [...]
Londen nieuwe.	5	32 1/8	Dito 1847	2½	29 3/8 [...]
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	2½	29 3/8 [...]

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pct. 91; Philad., ba[...] $3\frac{5}{16}$; Mexic., te Lond. 3 pct. $21\frac{5}{16}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{5}{16}$; dito [...] $22\frac{5}{16}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{5}{16}$; Gren., te Lond. $6\frac{3}{16}$; Ecuad. $22\frac{3}{16}$.

Over het geheel verkeerde de markt heden in eene alg[emeen] ongunstige stemming ten gevolge van aanzienlijke verkoo[pen,] welke in de hoofdsoorten zoo van binnenl. als vreemde [...] zijn geëffectueerd. Oostenrijksche hebben het meest gele[den].

FRANKFORT, Zaturdag 22 April. 5 pct. Metal[...] Spanje binn. 3 pct. $32\frac{7}{8}$; dito 1 pct. $17\frac{3}{16}$.

LONDEN, Donderdag 20 April. Consols kont. [...] Mexico N. 3 pct. 24, $24\frac{1}{8}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. 59[...] Uitg. $6\frac{1}{4}$, $6\frac{3}{8}$; Spanje 3 pct. $36\frac{1}{2}$; dito 1 pct. [...] Certificaten $3\frac{3}{4}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. 80; dito 5 [...] Holl. $2\frac{1}{2}$ pct. $57\frac{1}{2}$; dito 4 pct. 86; Sardinie 5 [...]

De beurs was zeer vast met neiging tot ver[...] Uitg. Grenada's gezocht.

PARIJS, Donderdag 20 April. Fr $4\frac{1}{2}$ pct. [...] dito 3 pct. 63.30; Sp. Binn. 3 pct. 33; dito [...] Belgie $4\frac{1}{2}$ pct. 86; Rusl. $4\frac{1}{2}$ pct. 79; O. Metall. [...]

WEENEN, Zaturdag 22 April. N. Metall. [...] Leen. $88\frac{5}{8}$; dito Lett. B. 113; Bankactien [...] 5 pct. $99\frac{1}{2}$; Lot. v. fl. 250 $119\frac{3}{4}$; Wissel Lo[nden ...] Parijs $161\frac{1}{2}$; Zilver 36.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gra[venhage].